SFI DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

Børn i lavindkomstfamilier

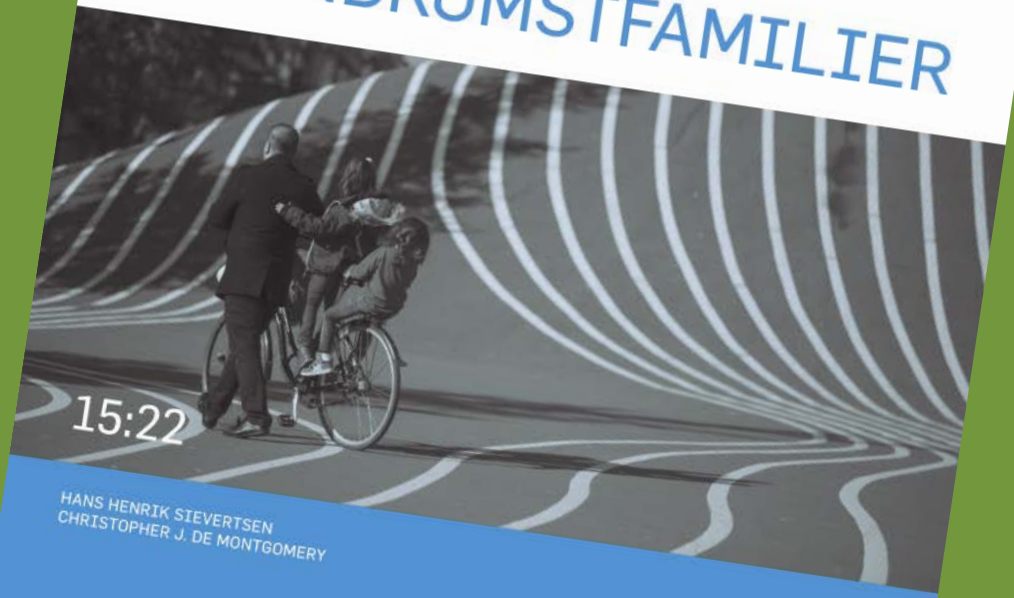

3. oktober - 2016

Ved Hans Henrik Sievertsen, SFI.
E-mail: hhs@sfi.dk

SFI DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

BØRN I LAVINDKOMSTFAMILIER

15:22

HANS HENRIK SIEVERTSEN
CHRISTOPHER J. DE MONTGOMERY

I dag

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

2 Rapportens resultater

3 Hvad betyder resultaterne?

4 Det hemmelige kapitel

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

Hvad?

*Hvordan **påvirker** husstandsindkomsten i barndommen barnets udvikling?*

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

Hvordan?

Ideelt set: Kontrolleret forsøg -> randomiseret indsats.

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

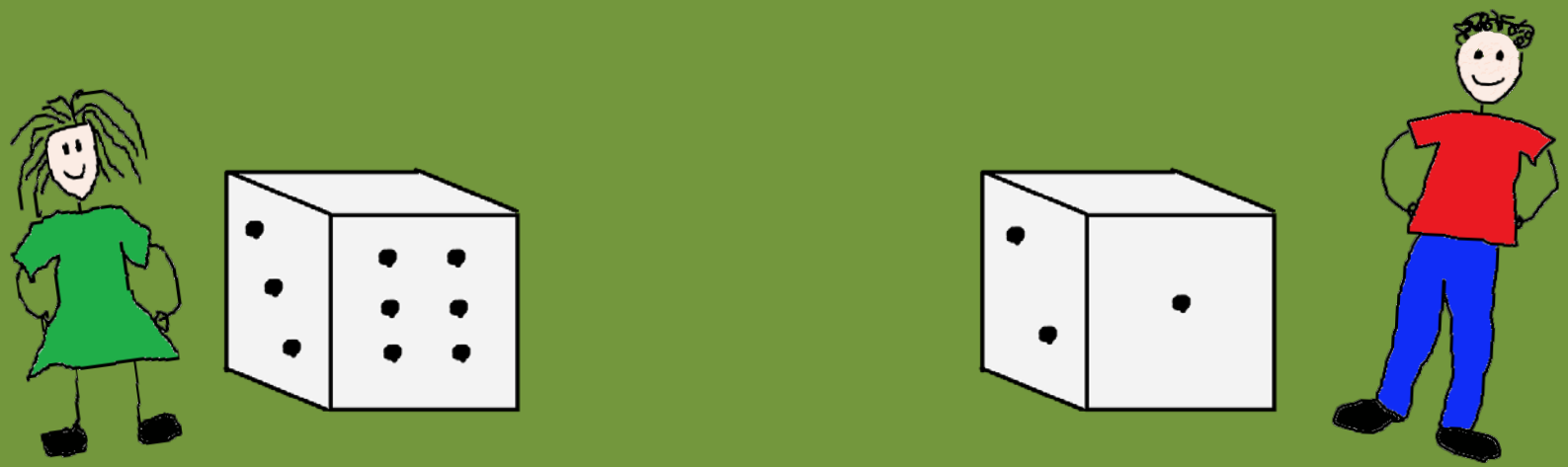
Hvordan?

Ideelt set: Tilfældigt hvem der får "lavindkomst"

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

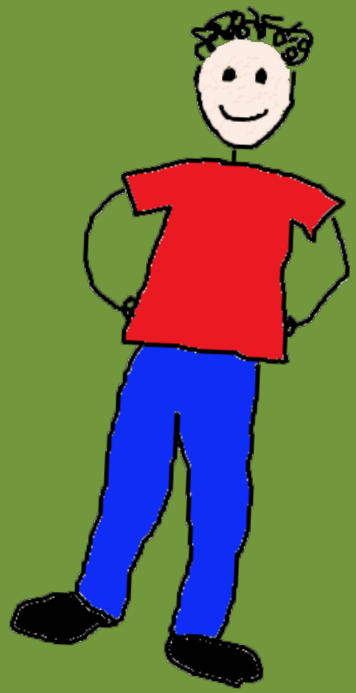

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

I praksis: Vi vil ikke lave forsøg

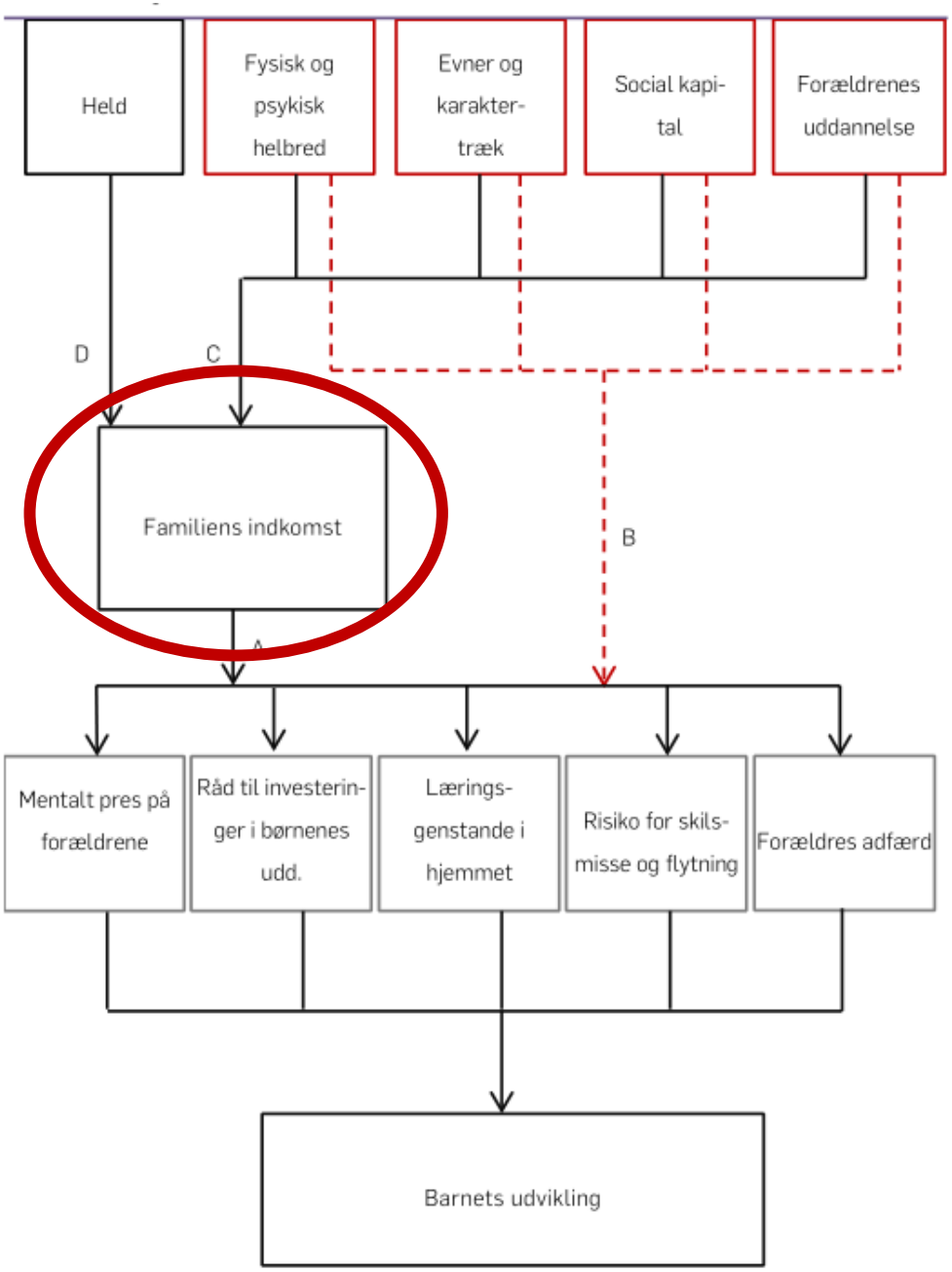
Derfor:

1) Udnytte naturlige eksperimenter

(se ”Det hemmelige kapitel”)

2) Beskrivende analyser

(siger intet om årsag -> virkning)

Held
Fysisk og psykisk helbred
Evner og karakter-træk
Social kapi-tal
Forældrenes uddannelse
D
C
Familiens indkomst
B
A
Mentalt pres på forældrene
Råd til investerin-ger i børnenes udd.
Lærings-genstande i hjemmet
Risiko for skils-misse og flytning
Forældres adfærd
Barnets udvikling

1 Hvad vi gerne vil vide – og hvorfor?

Hvorfor?

1) **For at forstå konsekvenser af politiske tiltag.**

2) **For at kunne tilrettelægge indsatser.**

2 Rapportens resultater

Udgangspunkt

1) Familiens samlede disponible indkomst, justeret for familiestørrelse.

2) ”Lavindkomst” defineret i forhold til alle andre familier:

   Lavindkomst=Husstandsindkomst <60pct. af medianindkomsten

3) Indkomstsituationen i barnets første 15 leveår.

2 Rapportens resultater

Hvorfor har I ikke kontrolleret for noget?

1) Vi har ikke kontrolleret for forældres uddannelse, alder eller andre faktorer.

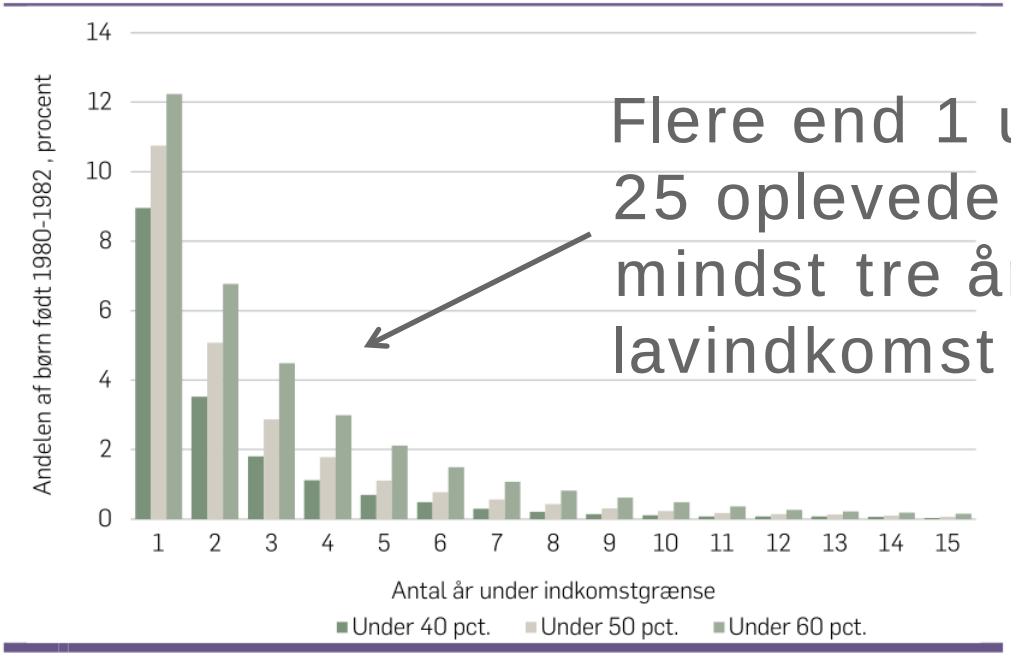
2) Det ville ikke bringe os tættere på en ”effekt” , men blot gøre fortolkningen mere kompliceret.

3) Fokus: Så simpelt og intuitivt som muligt.

2 Rapportens resultater: Lavindkomst i 1980erne, hvor er de i dag?

FIGUR 3.3

Andelen af børn født i 1980-1982, hvor husstandsindkomsten var under hhv. 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten. Særskilt for antal år under lavindkomstgrænse som barn. Procent.

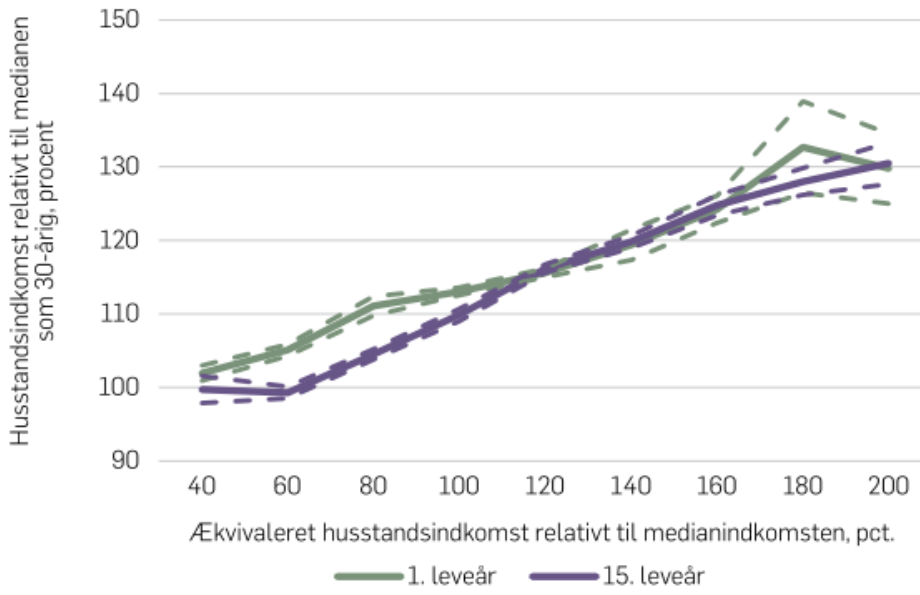

Flere end 1 ud af 25 oplevede mindst tre år i lavindkomst

2 Rapportens resultater: Lavindkomst i 1980erne, hvor er de i dag?

FIGUR 3.5

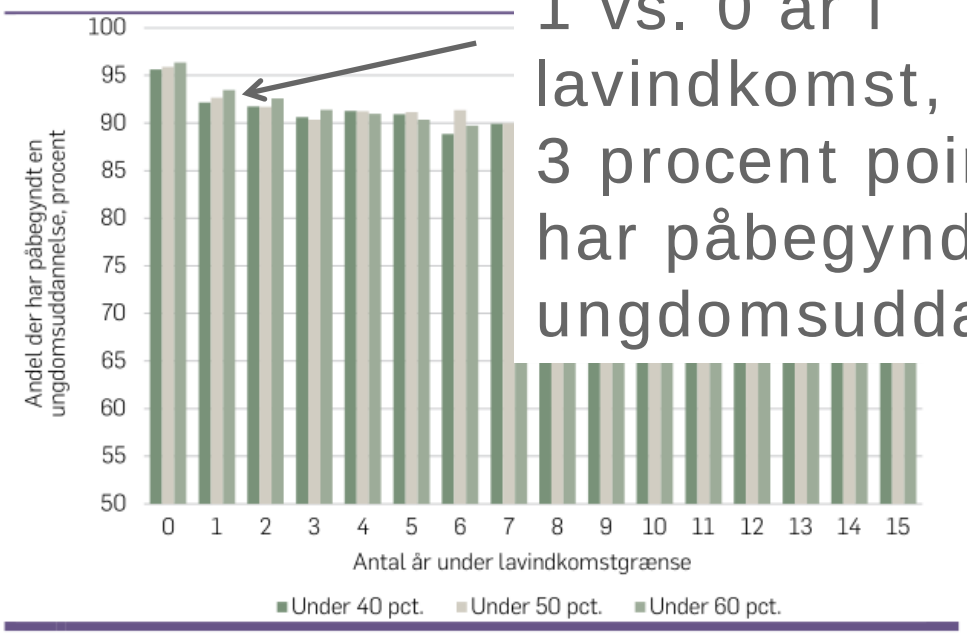
Sammenhæng mellem husstandsindkomsten i det første og femtende leveår og husstandsindkomsten som 30-årig for børn født i 1980-1982 for alle børn født i årene 1980 til 1982. Procent af medianindkomsten.

2 Rapportens resultater: Lavindkomst i 1980erne, hvor er de i dag?

FIGUR 3.8

Andelen af børn født i 1980-1982, hvor husstandsindkomsten var under hhv. 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten, der har påbegyndt en ungdomsuddannelse. Særskilt for antal år under lavindkomstgrænse som barn. Procent og antal år.

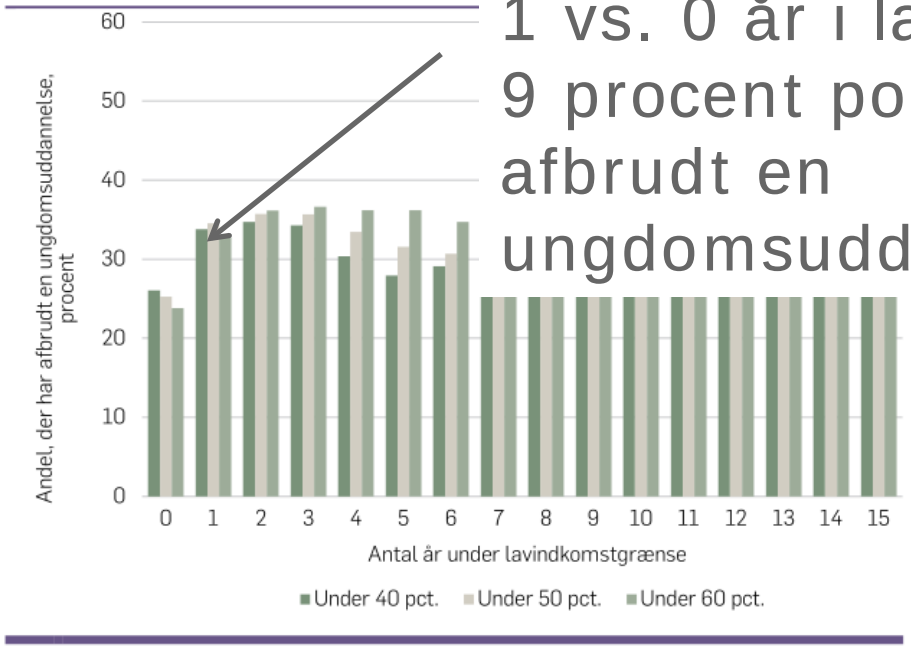

1 vs. 0 år i lavindkomst, 3 procent point færre har påbegyndt ungdomsuddannelse

2 Rapportens resultater: Lavindkomst i 1980erne, hvor er de i dag?

FIGUR 3.10

Andelen af personer født i 1980-1982, hvor husstandsindkomsten var under hhv. 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten, der har afbrudt en ungdomsuddannelse. Særskilt for antal år under lavindkomstgrænse som barn. Procent og antal år.

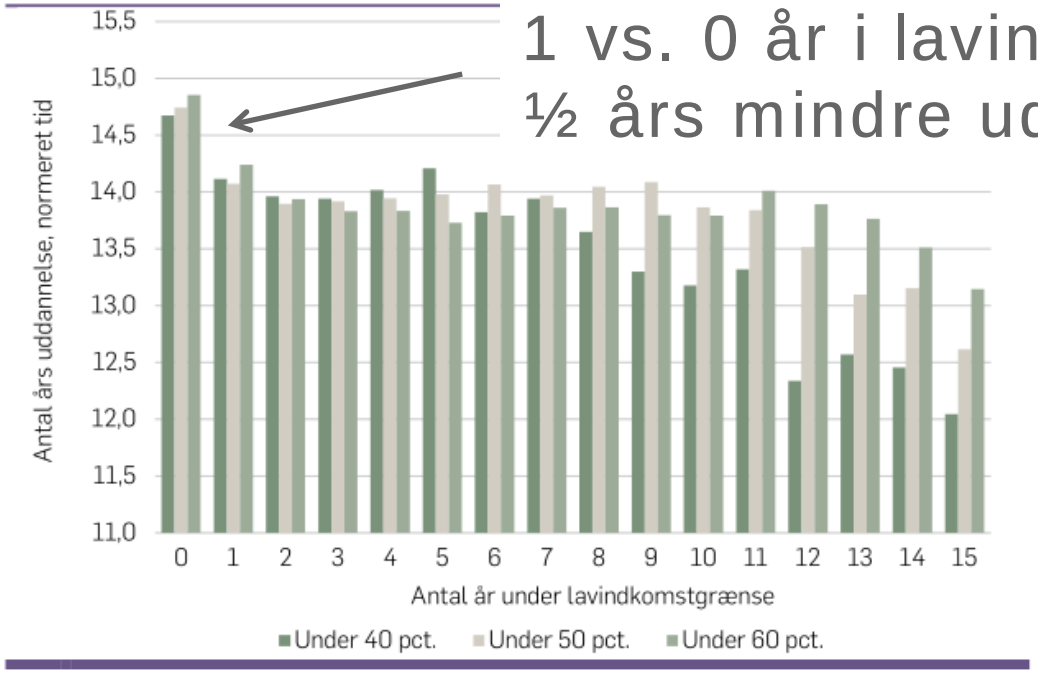

1 vs. 0 år i lavindkomst, 9 procent point flere har afbrudt en ungdomsuddannelse.

2 Rapportens resultater: Lavindkomst i 1980erne, hvor er de i dag?

FIGUR 3.14

Gennemsnitligt antal års gennemført uddannelse for personer født i 1980-1982, hvor husstandsindkomsten var under hhv. 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af median-indkomsten. Særskilt for antal år under lavindkomstgrænse som barn. Procent.

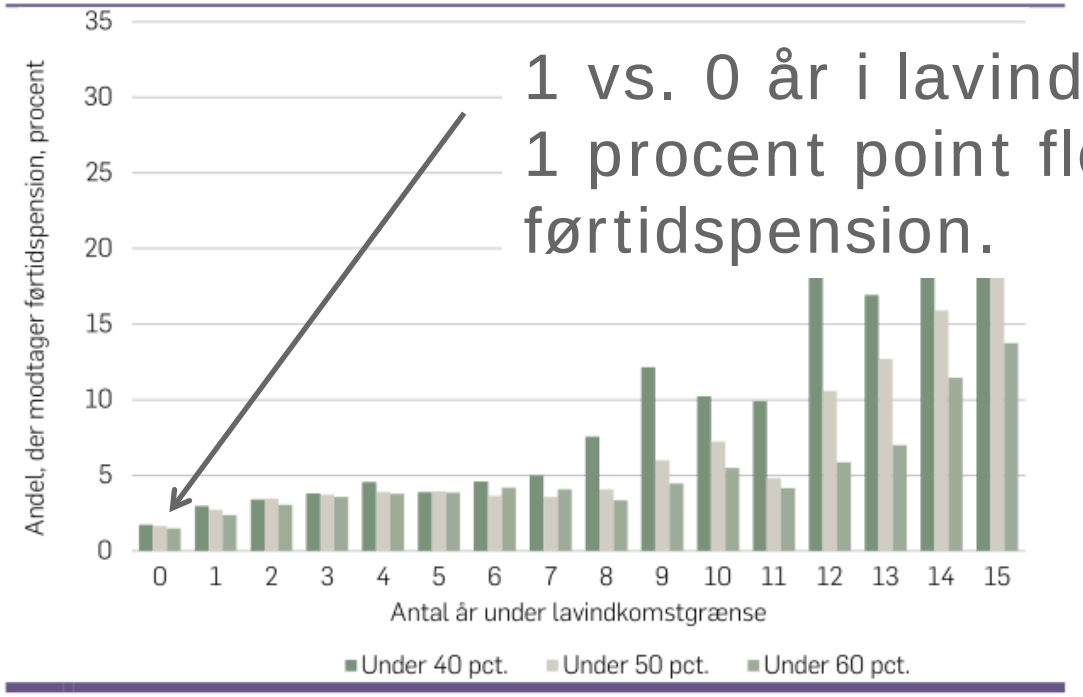

1 vs. 0 år i lavindkomst,
½ års mindre uddannelse

2 Rapportens resultater: Lavindkomst i 1980erne, hvor er de i dag?

FIGUR 3.19

Andelen af personer født i 1980-1982, der er på førtidspension som 30-årig. Særskilt for antal år under lavindkomstgrænse som barn. Procent.

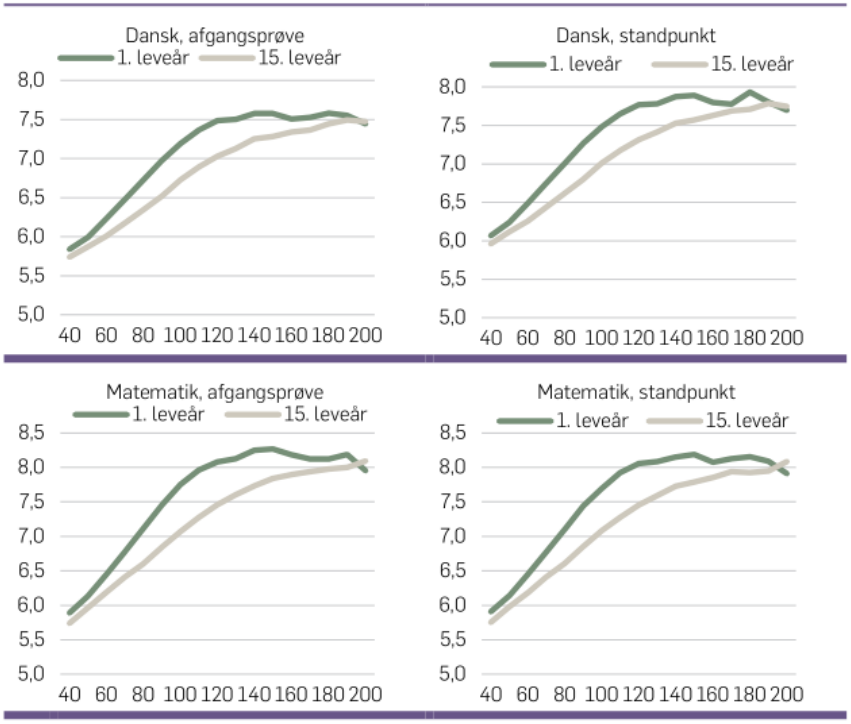

1 vs. 0 år i lavindkomst, 1 procent point flere er på førtidspension.

2 Rapportens resultater: Lavindkomst og skolepræstationer

FIGUR 4.1

Sammenhæng mellem husstandsindkomst (x-akse, pct. af medianen) og gennemsnitskarakterer (y-akse) i dansk og matematik ved afgangsprøve og standpunktskarakterer for børn født i 1980-1982.

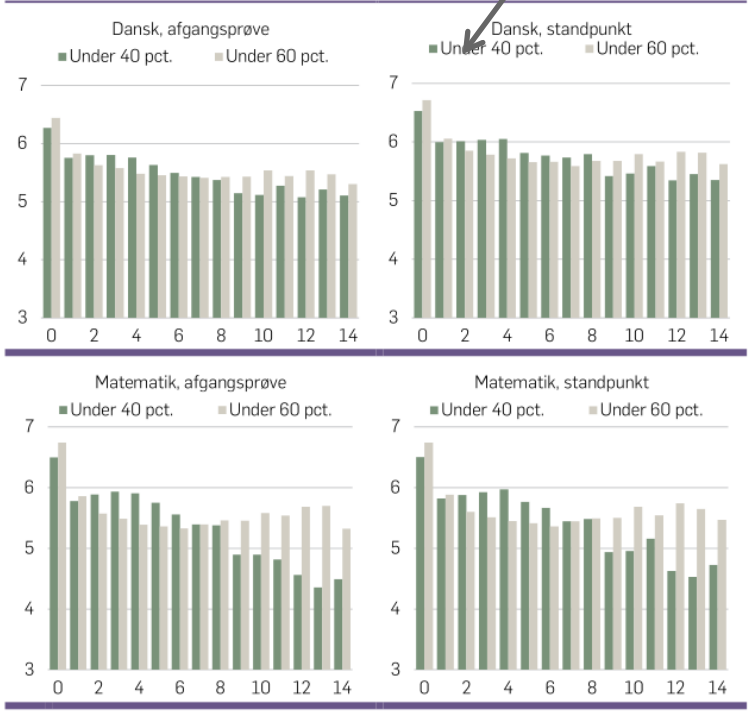

2 Rapportens resultater: Lavindkomst og skolepra

1 vs. 0 år i lavindkomst, 0.6 til 0.9 karakterpoint lavere i 9. klasse (dansk og matematik).

FIGUR 4.3

Sammenhæng mellem antal år under lavindkomst pct. af medianindkomsten som barn (x-akse, antal år) og karakterer (y-akse) i dansk og matematik (afgangsprøve og standpunkt).

2 Rapportens resultater

Opsummering

1) Børn der oplevede lavindkomst i barndommen har gennemført færre års uddannelse, været mere ledige og har lavere indkomst som 30-årig.

2) Jo flere år af barndommen i lavindkomst, des dårligere klarer de sig som voksen. Signifikant forskel ml. 0 og 1 år i lavindkomst på alle udfald.

3 Hvad betyder resultaterne så?

1) Husk: Resultaterne fra rapporten siger intet om

påvirkning, effekt, årsag-virkning, osv.

Den siger blot, at der er en korrelation.

2) **”1 år i lavindkomst vs 0 år i lavindkomst”**

0 år: Alle andre børn (også dem der aldrig er i nærheden af lavindkomst).

1 år: Børn der et år er i lavindkomst (og de andre år måske er tæt på)

Sammenligningsgruppen er ikke nødvendigvis retvisende.

4 Det hemmelige kapitel: Litteraturstudie

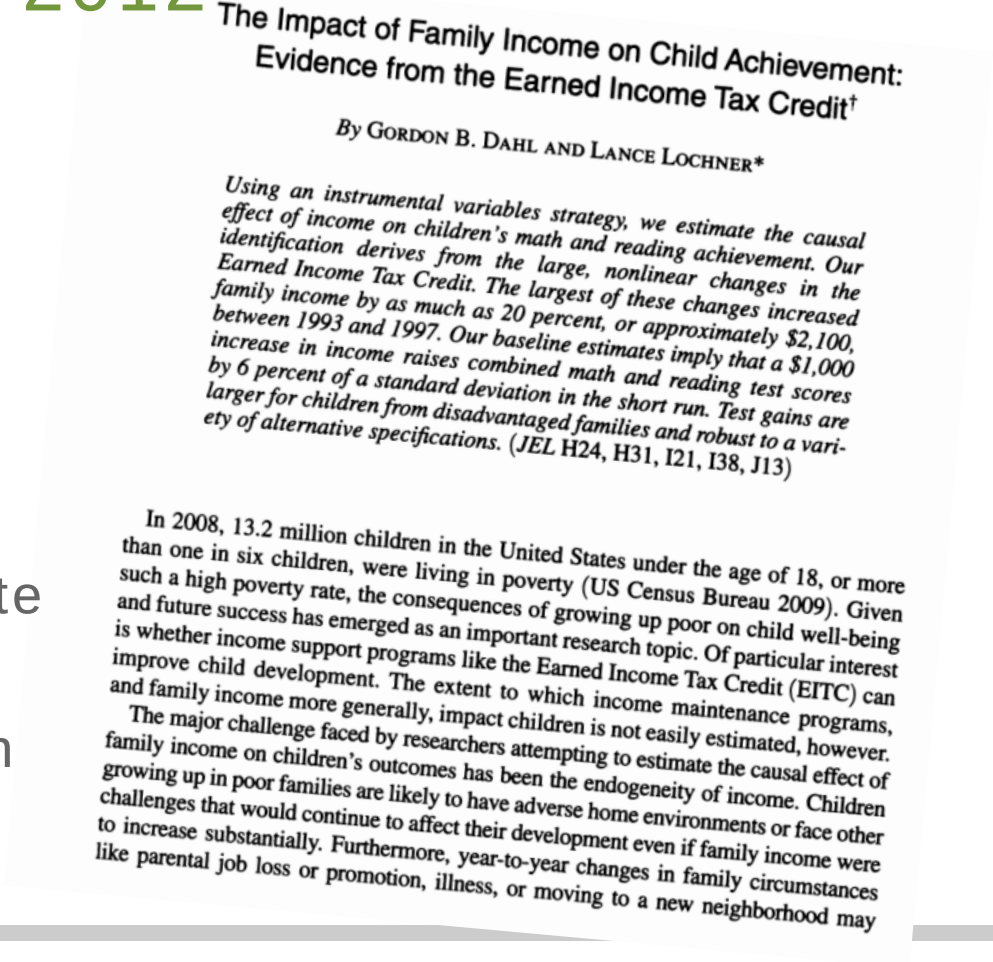
TABEL 5.1

Behandlede studier.

Studie	Land	Konklusion
Bratberg m.fl. (2008)	NO	FA har ingen effekt på børns indkomst som voksne.
Oreopoulos & Stevens (2008)	CA	FA fører til, at børn har lavere indkomst som voksne.
Copeland og Costello (2010)	USA	FI har betydning for forældres adfærd og børnenes uddannelsesforløb (antal års udd.) og kriminalitet.
Løken (2010)	NO	FI har ingen betydning på antal års uddannelse, barnet gennemfører.
Acemoglu & Pischke (2011)	USA	FI har betydning for barnets sandsynlighed for at påbegynde en videregående uddannelse.
Coelli (2011)	CA	FA har betydning for sandsynlighed for, at børn påbegynder videregående uddannelse.
Gregg m.fl. (2011)	UK	FA har betydning for, hvordan børn klarer sig i skolen.
Stevens & Schaller (2011)	USA	FA har betydning for risikoen for, at barnet gentager et klassetrin.
Humlum (2011)	DK	Tidspunktet for, hvornår barnet oplever lav FI, har ikke betydning for barnets præstationer i PISA-testen.
Rege m.fl. (2011)	NO	FA har betydning for barnets karakterer i skolen som 16-årig.
Caucutt & Lochner (2012)	USA	FI har betydning for lavere sandsynlighed for, at børn dropper ud af uddannelse.
Dahl & Lochner (2012)	USA	FI har betydning for, hvordan barnet klarer sig i prøver i matematik og læsning.
Løken m.fl. (2012)	NO	FI har ingen betydning på antal års uddannelse, barnet gennemfører, men kun i lavindkomstfamilier.
Abbott m.fl. (2013)	USA	FI og uddannelse korrelerer med børnenes uddannelse og indkomst.
Chevalier m.fl. (2013)	UK	FI har betydning for barnets indkomst som voksen. Men sammenhængen er svag.
Del Boca m.fl. (2014)	USA	FI har betydning for barnets udvikling af kognitive færdigheder. Forældrenes investeringer i form af tid er vigtigere for barnets udvikling, end finansielle ressourcer.

4 Det hemmelige kapitel: Litteraturstudie ex 1: Dahl og Lochner 2012

- USA
- Beskæftigelsesfradrag giver variation i indkomst
- Den variation er korreleret med hvordan børnene klarer sig i skolen
- Effekter størst for de svageste familier
- 1000 USD -> 6 procent af en standardafvigelse bedre præstationer

The Impact of Family Income on Child Achievement: Evidence from the Earned Income Tax Credit†

By GORDON B. DAHL AND LANCE LOCHNER*

Using an instrumental variables strategy, we estimate the causal effect of income on children's math and reading achievement. Our identification derives from the large, nonlinear changes in the Earned Income Tax Credit. The largest of these changes increased family income by as much as 20 percent, or approximately $2,100, between 1993 and 1997. Our baseline estimates imply that a $1,000 increase in income raises combined math and reading test scores by 6 percent of a standard deviation in the short run. Test gains are larger for children from disadvantaged families and robust to a variety of alternative specifications. (*JEL* H24, H31, I21, I38, J13)

In 2008, 13.2 million children in the United States under the age of 18, or more than one in six children, were living in poverty (US Census Bureau 2009). Given such a high poverty rate, the consequences of growing up poor on child well-being and future success has emerged as an important research topic. Of particular interest is whether income support programs like the Earned Income Tax Credit (EITC) can improve child development. The extent to which income maintenance programs, and family income more generally, impact children is not easily estimated, however.

The major challenge faced by researchers attempting to estimate the causal effect of family income on children's outcomes has been the endogeneity of income. Children growing up in poor families are likely to have adverse home environments or face other challenges that would continue to affect their development even if family income were to increase substantially. Furthermore, year-to-year changes in family circumstances like parental job loss or promotion, illness, or moving to a new neighborhood may

4 Det hemmelige kapitel: Litteraturstudie

TABEL 5.1

Behandlede studier.

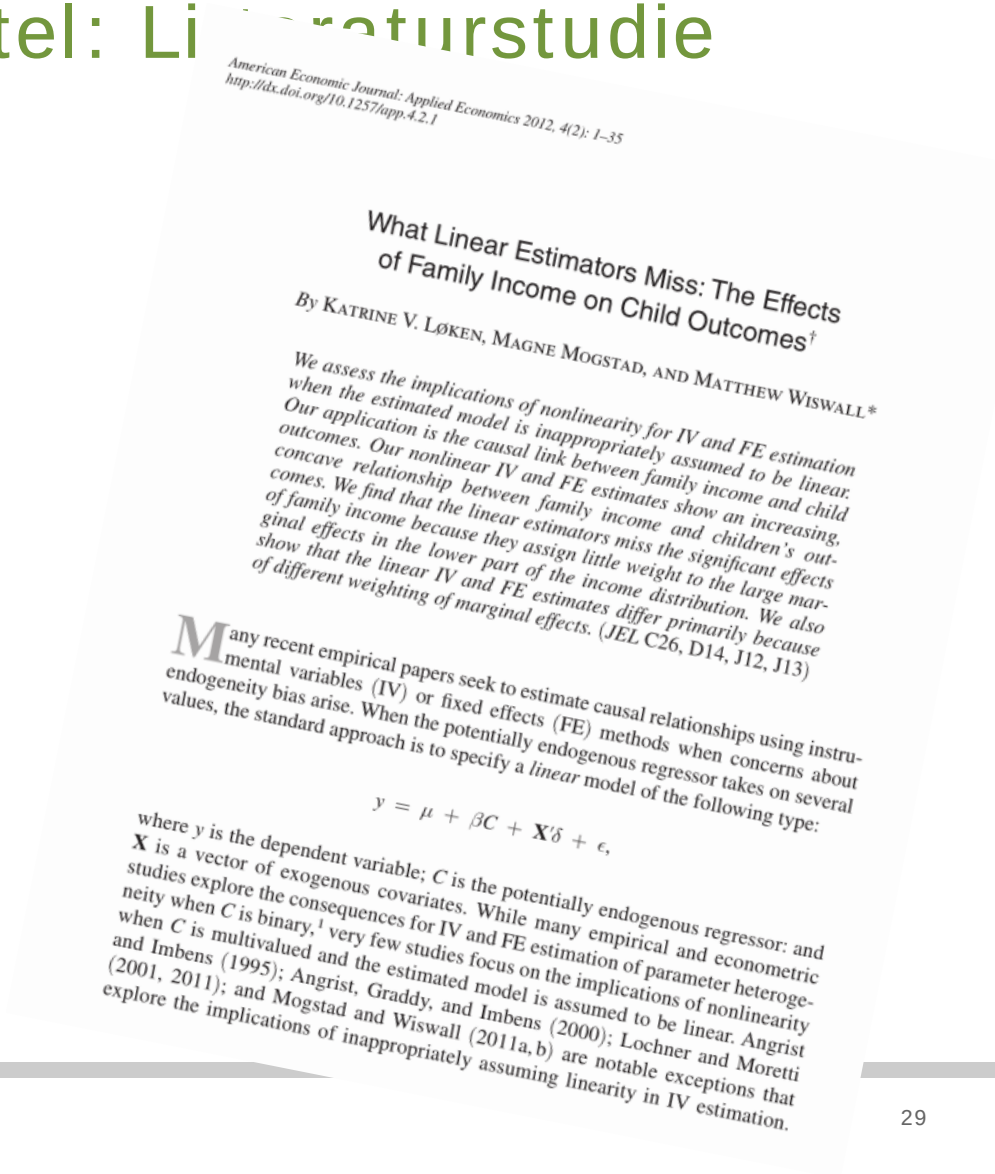
Studie	Land	Konklusion
Bratberg m.fl. (2008)	NO	FA har ingen effekt på børns indkomst som voksne.
Oreopoulos & Stevens (2008)	CA	FA fører til, at børn har lavere indkomst som voksne.
Copeland og Costello (2010)	USA	FI har betydning for forældres adfærd og børnenes uddannelsesforløb (antal års udd.) og kriminalitet.
Løken (2010)	NO	FI har ingen betydning på antal års uddannelse, barnet gennemfører.
Acemoglu & Pischke (2011)	USA	FI har betydning for barnets sandsynlighed for at påbegynde en videregående uddannelse.
Coelli (2011)	CA	FA har betydning for sandsynlighed for, at børn påbegynder videregående uddannelse.
Gregg m.fl. (2011)	UK	FA har betydning for, hvordan børn klarer sig i skolen.
Stevens & Schaller (2011)	USA	FA har betydning for risikoen for, at barnet gentager et klassetrin.
Humlum (2011)	DK	Tidspunktet for, hvornår barnet oplever lav FI, har ikke betydning for barnets præstationer i PISA-testen.
Rege m.fl. (2011)	NO	FA har betydning for barnets karakterer i skolen som 16-årig.
Caucutt & Lochner (2012)	USA	FI har betydning for lavere sandsynlighed for, at børn dropper ud af uddannelse.
Dahl & Lochner (2012)	USA	FI har betydning for, hvordan barnet klarer sig i prøver i matematik og læsning.
Løken m.fl. (2012)	NO	FI har ingen betydning på antal års uddannelse, barnet gennemfører, men kun i lavindkomstfamilier.
Abbott m.fl. (2013)	USA	FI og uddannelse korrelerer med børnenes uddannelse og indkomst.
Chevalier m.fl. (2013)	UK	FI har betydning for barnets indkomst som voksne, men sammenhængen er svag.
Del Boca m.fl. (2014)	USA	FI har betydning for barnets udvikling af kognitive færdigheder. Forældrenes investeringer i form af tid er vigtigere for barnets udvikling, end finansielle ressourcer.

4 Det hemmelige kapitel: Li[illegible]raturstudie ex 2: Løken 2012

- Norge
- Olieboom – Variation i effekt på familier
- Den variation er korreleret med hvordan børnene klarer sig i skolen:

  Antal års uddannelse og IQ-test som 18 årig

- KUN effekter for de svageste familier

American Economic Journal: Applied Economics 2012, 4(2): 1–35
http://dx.doi.org/10.1257/app.4.2.1

What Linear Estimators Miss: The Effects of Family Income on Child Outcomes†

By Katrine V. Løken, Magne Mogstad, and Matthew Wiswall*

We assess the implications of nonlinearity for IV and FE estimation when the estimated model is inappropriately assumed to be linear. Our application is the causal link between family income and child outcomes. Our nonlinear IV and FE estimates show an increasing, concave relationship between family income and children's outcomes. We find that the linear estimators miss the significant effects of family income because they assign little weight to the large marginal effects in the lower part of the income distribution. We also show that the linear IV and FE estimates differ primarily because of different weighting of marginal effects. (JEL C26, D14, J12, J13)

Many recent empirical papers seek to estimate causal relationships using instrumental variables (IV) or fixed effects (FE) methods when concerns about endogeneity bias arise. When the potentially endogenous regressor takes on several values, the standard approach is to specify a *linear* model of the following type:

$$y = \mu + \beta C + \mathbf{X}'\delta + \epsilon,$$

where y is the dependent variable; C is the potentially endogenous regressor: and $\mathbf{X}$ is a vector of exogenous covariates. While many empirical and econometric studies explore the consequences for IV and FE estimation of parameter heterogeneity when C is binary,[1] very few studies focus on the implications of nonlinearity when C is multivalued and the estimated model is assumed to be linear. Angrist and Imbens (1995); Angrist, Graddy, and Imbens (2000); Lochner and Moretti (2001, 2011); and Mogstad and Wiswall (2011a, b) are notable exceptions that explore the implications of inappropriately assuming linearity in IV estimation.

Børn i lavindkomstfamilier – Hvad ved vi?

- Rapport viser tydelige sammenhænge:

  Børn der oplevede lavindkomst i barndommen har gennemført færre års uddannelse, været mere ledige og har lavere ledighed som 30-årig.

  - men den siger intet om effekt

- Flere **internationale studier finder effekt**

  men effekt afhænger af kontekst.

- **Vi har brug for mere viden.**

Børn i Lavindkomstfamilier – Hvad ved vi?

SFI DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

Forskningsemner Projekter Publikationer Medarbejdere Arrangementer

Tema

Fattigdom, kontanthjælp, marginalisering

I forlængelse af aktuelle debatter om kontanthjælpsreformen, der træder i kraft 1. oktober 2016, og om ressourcesvage danskere har vi udvalgt en række SFI-publikationer med relevant viden til debatterne:

Fattigdom og afsavn
Denne rapport præsenterer resultaterne af en undersøgelse af materielle og sociale afsavn blandt økonomisk fattige og økonomisk ikke-fattige i Danmark. Undersøgelsen afdækker omfanget og karakteren af afsavn blandt både voksne og børn.